

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti
Arasında Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının
Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve
Dışişleri Komisyonu Raporu (1/721)**

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü

16/6/2009

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1711/2567

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 1/6/2009 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

GEREKÇE

Kuveyt ile ikili ticari ve ekonomik ilişkilerin ve her alanda mevcut işbirliğinin daha da geliştirilmesi Ülkemiz açısından önem arz etmektedir. Türkiye ve Kuveyt'in bölgelerindeki stratejik önemleri ve ekonomilerindeki büyüme ve gelişme dikkate alındığında, mevcut ikili ticaret hacmi ve ortak yatırımların daha da geliştirilebileceği değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, söz konusu Ülke ile çeşitli alanlarda anlaşma, protokol ve benzeri belgeler imzalanmak suretiyle ikili ilişkilerin yasal çerçevesi oluşturulmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti arasında, 3 Aralık 1997 tarihinde imzalanan Ticaret Anlaşmasına uygun olarak iki ülke arasındaki ekonomik ve sınai ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla, 30 Mart 2008 tarihinde "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması" imzalanmıştır. Anlaşmayı Türkiye Cumhuriyeti adına Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hayati Yazıcı ve Kuveyt Devleti adına Maliye Bakanı Mustafa Jassim Al-Shimmali imzalamıştır.

Söz konusu Anlaşmanın temel amacı, iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari işbirliğinin en üst düzeyde geliştirilmesi ve bu işbirliğini olumsuz yönde etkileyen uygulamaların bertaraf edilmesidir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No.: 1/721

Karar No.: 12

13 Kasım 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 16/6/2009 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 22/6/2009 tarihinde tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 5/11/2009 tarihli 3 üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Anlaşma ile;

- Taraflar arasında ekonomik ve teknik işbirliğinin teşvik edilmesi,
- Anlaşmanın uygulanmasında Dünya Ticaret Örgütü hükümlerinin göz önünde tutulması,
- Taraflar arasında yatırımların, sermaye akışı ile mal ve hizmet ticaretinin teşvik edilmesi,
- İki ülke arasında karşılıklı ziyaretlerin ve ekonomik işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla fuarların düzenlenmesinin teşvik edilmesi,
- Anlaşmanın uygulanmasına yönelik olarak bir Ortak Komitenin kurulması,
- Kurulacak olan Ortak Komitenin yapısı, çalışma düzeni, yetki ve görev alanları, gibi konularda düzenlemeler öngörülmüştür.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Bu Anlaşma ile Türkiye ile Kuveyt arasında mevcut olan 1982 tarihli Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının güncelleştirilmesinin amaçlandığı,

- Anlaşma ile Kuveyt'ten Türkiye'ye yatırımların çekilmesi ve Türkiye'nin Kuveyt'teki müteahhitlik hizmetlerinin artırılmasının hedeflendiği,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalışkan ve Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi'nin Komisyon raporu üzerine özel sözcüler olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Kâtip	Üye
<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Mehmet Çerçi</i>	<i>Zeynep Dağı</i>
Karabük	Manisa	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>Onur Öymen</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>	<i>Sebahat Tuncel</i>
Bursa	Hatay	İstanbul
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Abdullah Çalışkan</i>	<i>Hüseyin Tuğcu</i>	<i>Metin Ergun</i>
Kırşehir	Kütahya	Muğla
(Bu raporun özel sözcüsü)		
	Üye	Üye
	<i>Şaban Dişli</i>	<i>Necip Taylan</i>
	Sakarya	Tekirdağ

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE KUVEYT DEVLETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA EKONOMİK VE TEKNİK
İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLAN-
MASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1 - (1) 30 Mart 2008 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE KUVEYT DEVLETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA EKONOMİK VE TEKNİK
İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLAN-
MASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1 - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

M. Z. Çağlayan

Devlet Bakanı

S. A. Kavaf

Millî Savunma Bakanı V.

E. Günay

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Ö. Dinçer

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. Arınç

Devlet Bakanı

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

F. Çelik

Devlet Bakanı

C. Yılmaz

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

N. Çubukçu

Ulaştırma Bakanı V.

V. Eroğlu

Sanayi ve Ticaret Bakanı

N. Ergün

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Babacan

Devlet Bakanı

F. N. Özak

Devlet Bakanı

E. Bağış

Adalet Bakanı

S. Ergin

Dışişleri Bakanı V.

A. Babacan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

M. Demir

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

T. Yıldız

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KUVEYT DEVLETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
EKONOMİK VE TEKNİK İŞBİRLİĞİ
ANLAŞMASI

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti (bundan sonra "tarafklar" olarak adlandırılacaklardır)

Ekonomik ve teknik işbirliğinin, ikili ilişkilerin sağlam, uzun vadeli ve tarafların ve vatandaşlarının karşılıklı fayda esasına dayalı gelişiminin önemli ve vazgeçilmez bir unsuru olduğunun bilincinde,

Sürekli bir ekonomik kalkınmanın sağlanması, iki ülke vatandaşlarının yaşam standartlarının iyileştirilmesi ve mevcut doğal kaynakların ve insan kaynaklarının karşılıklı olarak etkin bir şekilde kullanılması doğrultusunda ve

Vatandaşlarının çıkarları doğrultusunda, ikili ekonomik ve teknik işbirliğinin daha da güçlendirilmesi arzusuyla

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

Madde 1

Taraflar, uygun önlemleri almak şüretiyle, aralarındaki ekonomik ve teknik işbirliğinin daha da geliştirilmesini destekleyeceklerdir.

Madde 2

Bu anlaşmada belirtilen işbirliği alanları, özellikle, ancak bunlarla sınırlı kalmamak kaydıyla, aşağıda yer alan hususların teşvik edilmesini içerir;

- a. Taraflar arasında ekonomi, finans, ticari bankacılık, sanayi, tarım, turizm, hizmet, ulaştırma, iletişim ve teknik kalkınma alanlarında projeler oluşturulması.
- b. Teknik araştırma alanında bilgi teatisi.
- c. Taraflar arasında çeşitli mal ve hizmetlerin değişimi.
- d. Spesifik teknik işbirliği programları için ihtiyaç duyulan uzmanların değişimi ve eğitimi.
- e. Taraflar arasında kararlaştırılabilecek başka bir alan.

Madde 3

Taraflar, yasal kurumları dahil olmak üzere, ilgili kuruluşları arasındaki ekonomik ve teknik işbirliğini ve bu Anlaşmada belirtilen farklı işbirliği alanlarında ortak girişimler ve şirketler kurulmasını teşvik edeceklerdir.

Madde 4

Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanmasında, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) hükümlerini ve DTÖ'ye olan yükümlülüklerinden kaynaklanan anlaşmaları göz önünde tutacaklardır.

Madde 5

Taraflar, iç hukuklarına uygun olarak, karşılıklı ülkeleri arasındaki yatırımları, sermaye akışını ve mal ve hizmet ticaretini teşvik edeceklerdir.

Madde 6

Taraflar, ekonomik ve teknik temsilcileri ve heyetleri arasındaki karşılıklı ziyaretleri ve ikili ekonomik ve teknik işbirliğini güçlendirmek amacıyla fuarların düzenlenmesini teşvik edeceklerdir.

Madde 7

Taraflar, gerekli görüldüğü takdirde, bu Anlaşmaya dayanarak Madde 2'de belirtilen hususlarda spesifik anlaşmalar imzalayabilir ve üzerinde mutabakata vardıkları diğer özel projeleri hayata geçirebilirler.

Madde 8

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasına yönelik olarak, Anlaşmanın taraflarının temsilcilerinden oluşan bir Ortak Komite kurulacaktır.

2. Ortak Komite, iki yılda bir veya tarafların herhangi birinin teklifi üzerine, taraf ülkelerin başkentlerinde değişimli olarak gerçekleştirilecektir.

3. Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı'ndan bir temsilci ile Kuveyt Devleti Maliye Bakanlığı'ndan bir temsilci Komiteye eş başkanlık edeceklerdir.

4. İleride oluşturulabilecek herhangi bir özel komite, alt komite veya benzeri diğer komiteler önerilerini bu Komiteye sunacaklardır.

5. Ortak Komite diğer yetkilerinin yanı sıra, aşağıda yer alan hususlarda yetki sahibi olacaktır:

- (a) Taraflar arasında ekonomik ve teknik işbirliğini teşvik ve koordine etmek;
- (b) Bu Anlaşmanın ve bu anlaşmadan kaynaklanan diğer hususların uygulanmasını teminen öneriler geliştirmek;
- (c) Herhangi bir anlaşmanın uygulanmasında ortaya çıkabilecek engellerin ortadan kaldırılmasına yönelik olarak tavsiyelerde bulunmak ve bu Anlaşmaya uygun olarak projeler üretmek ve sonuçlandırmak

Madde 9

Bu Anlaşmanın yorumlanması ve uygulanmasında ortaya çıkacak sorunlar taraflar arasındaki danışma ve müzakereler yoluyla dostça çözülecektir.

Madde 10

Bu Anlaşma, 22 Mart 1982 yılında Kuveyt'te imzalanan Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının yerini alacaktır.

Madde 11

1. Bu Anlaşma, Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli anayasal sürecin tamamlandığını, tarafların diplomatik kanallar yoluyla birbirlerine tebliğ ettiği tarihte yürürlüğe girecektir.
2. Bu Anlaşma, diplomatik kanallar vasıtasıyla ve not teatisi yoluyla, tarafların karşılıklı mutabakatları halinde değiştirilebilir. Değişiklikler, Madde 11'in 1. paragrafındaki hususlar çerçevesinde yürürlüğe girecektir.
3. Bu Anlaşma, 5 yıl yürürlükte kalacak ve taraflardan birinin Anlaşmanın bitiş tarihine en az altı (6) ay kala, anlaşmayı iptal etme yönündeki niyetini diplomatik kanallar yoluyla diğerine bildirmedikçe, her yıl otomatik olarak yenilenecektir.

Madde 12

Bu Anlaşmanın iptal edilmesi, Anlaşmaya dayanarak hazırlanmış özel anlaşma, proje ve aktivitelerin geçerlilik süresini, proje ve aktiviteler tamamlanana kadar, etkilemeyecektir.

30 Mart 2008 Pazar günü Ankara'da, Türkçe, Arapça ve İngilizce olarak, eşit derecede geçerli iki orjinal nüsha halinde imzalanmıştır. Metinler arasında farklılık durumunda, İngilizce metin geçerli olacaktır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**HAYATİ YAZICI
DEVLET BAKANI VE
BAŞBAKAN YARDIMCISI**

**KUVEYT DEVLETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**MUSTAFA JASSIM AL-SHIMMALI
MALİYE BAKANI**

